

ffjøder skulle stilles i Bero, idet Kongen, naar disse Undersøgelser vare tilsendte, vilde give nærmere Resolution. Derved forandredes det hele Forhold; Kongen instruerede nu sit Regjeringscollegium og de vedkommende Autoriteter om, for Diebliffet ikke længere at følge de gamle approberede Instruxer. Rentekammeret fik strax til Undersøgelse af Afgiftsvæsenet og forelagde først Planer beregnede og berigtigede efter de hidtil værende Regler. Ved Resolution af 8de Mai 1844 foreskrev imidlertid Kong Christian den 8de, at Afgifterne skulde ikke opgjøres efter disse gamle Former, som virkelig heller ikke overalt passede, men de skulde reguleres efter hvad der paa andre velbestyrede Godser toges. Herefter er der for Døsherreeds Gods en Afgiftsplan ikke blot forfattet, men har endogsaa faaet Kongelig Approbation. Paa de fleste andre Godser er Afgiftsplaner ogsaa blevne affattede af Godsinspecteuren, Justitsraad Richter, og ogsaa i Almindelighed tagne til Følge ved de enkelte Afhændelser, men de have ikke faaet nogen kongelig Sanction. I Maret 1846 fandt imidlertid Rentekammeret, at det ikke længere kunde henstaae med Spørgsmaalet om Bort salg; Bøndernes Velstand steg i høi Grad i de særdeles gode Aar for 1846; Bevægelsen for Selveiendoms Udbredelse blev stærkere og stærkere, og der yttrede sig Mange ogsaa paa Kronens Fæstegodser for at erholde Arvefæste. Rentekammeret gjorde derfor Forestilling, og forelagde den bekjendte Resolution af 1ste Juli 1846, som Kongen billigede, og som er den nu gjældende Regel, den Resolution, som iøvrigt blev tagen under de gunstigste Forhold for Landvæsenet i det Hele, og for Bønderne paa Krongodserne i Særdeleshed. Den gik ud fra den Tanke, at Afgiften skulde svare omtrent til en Trediedeel af Salgsværdien, — Noget, som efter den Erfaring, man senere har faaet, og efter de nærværende Priser ikke holder stik, thi Afgiften repræsenterer nu en større Deel af Eiendomsværdien, — og dernæst skal der af Kjøbesummen estergives en Trediedeel, og to Trediedele skulle betales. Denne Resolution har, efter min Mening, under nærværende Forhold, den væsentlige Feil, at, jo større Afgiften er, desto mindre bliver Estergivelsen. Hsin Kgl.

Resolution af 18de December 1840, der standfede den tidligere Bortarvefæstning, foranledigede iøvrigt, at der fra det Døsherreedske Gods fremkom Reclamationer igjennem Provindsstaaenderne, at de vare forurettede ved at betages den formeentlige Ret, de havde til at faae Arvefæste for de planmæssige Afgifter uden Kjøbesum. Der blev herimod fra Regjerings Side især gjort den Indvending gjældende, jeg har nævnt, at der ikke var givet Bønderne noget Tilfagn, og at, om end Rentekammerets Bekjendtgjørelse af 5te Marts 1836 var et Tilbud, var det ei blevet antaget. Forsamlingen gik ikke ind paa disse Klager, og Bønderne foretog intet videre Skridt i den Anledning. Fra Kronborg District fremkom der derimod fra de daværende nogle og fyrgetyve Fæstere idelige gjentagne Reclamationer, som tilsidst foranledigede Rentekammeret til i 1848 at forelægge Kongen Sagen, og det blev da igjen af Collegiet ytret, at fra Billighedens Side kunde paa den ene Side anføres, at Fæstterne i saa mange Aar havde kunnet faae Arvefæste uden Kjøbesum efter de ifølge kongelige Resolutioner givne Instruxer, og at de i Tillid til, at de altid kunde faae Arvefæste, ved Fæstets Tiltrædelse havde givet Vederlag til den aftrædende Fæster eller dennes Medarvinger; men, idet Rentekammeret saaledes fremhævede disse Billighedsgrunde, maatte det paa den anden Side fremhæve de overordentlige Beføstninger, som der vare anvendte paa disse Godser, og som Staten i det Hele her paa disse Amter ei havde faaet vederlagte (Der var givet langt over 30,000 Rbd. Courant aarligt i flere Aar til den benævnte Commission), fremdeles og især, at der intet Tilfagn var givet, og, at efter Kammerets Formening den Begunstigelse, der var indrømmet ved Resolution af 1ste Juli 1846, var saaledes, at den fyldestgjorde hiint Billighedskrav. Dette bifaldtes ved Kongelig Resolution af 29de Juli 1848.

Idet jeg nu sammensætter disse forskjellige Momenter, som jeg nu har tilladt mig at forelægge Thinget, saa forekommer det mig, at det fra Ministeriets Side maa antages, at, naar man paa den ene Side veier de af Kong Frederik den Sjette gjentagende udtalte Ansøelser